

Bu makaleye atıfta bulunmak için/To cite this article:

KAYA, A. (2019). Finansal Yönetim Davranışının Ölçülmesi: TRA1 Bölgesi Üniversiteleri Örneği. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 23 (3) , 1159-1176.

Finansal Yönetim Davranışının Ölçülmesi: TRA1 Bölgesi Üniversiteleri Örneği

Abdulkadir KAYA (*)

Öz: Finansal konularda bireylerin vermiş oldukları kararlar finansal yönetim olarak ifade edilebilir. Bireylerin finansal okuryazarlık düzeyleri ne kadar yüksek ise, finansal yönetim davranışları da o derece etkili olacaktır. Etkin bir finansal yönetim davranışı sergileyen birey ise gelirini etkin bir şekilde kullanmak yanında, tasarruflarını elverişli yatırım araçlarına yönlendirecek, geleceğe yönelik oluşacak risklere karşı bugünden tedbirler alacaktır. Bu çalışmada TRA1 bölgesinde yer alan Atatürk, Erzurum Teknik, Erzincan Binali Yıldırım ve Bayburt Üniversitesinde çalışan akademisyenlerin finansal yönetim davranışları ölçülmüştür. Ayrıca akademisyenlerin finansal yönetim davranışları ile demografik özellikleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. % 5 önem düzeyinde ana kütleden belirlenen örnekleme, tabakalı dağıtım yöntemi ile yüz yüze anket uygulaması yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarının yüksek derecede olumlu olduğu, bireysel emeklilik ve sermaye piyasası varlıklarına yatırımlarının oldukça düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, Harcama planınıza ya da planladığınız bütçeye uyar mısınız?, Her ay kredi kartı bakiyesi tam öder misiniz?, Kullandığımız kredi kartlarında en üst limite ulaştığınız olur mu? ve Kullandığımız kredinin ya da kredi kartının minimum ödemesini mi yaparsınız? Davranışları ile tüm demografik özellikler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Davranış, Finansal Tutum, Akademisyen, TRA1

Measurement Of Financial Management Behavior: Example Of TRA1 Region Universities

Abstract: The decisions made by individuals in financial matters can be expressed as financial management. The higher the financial literacy levels of individuals, the more effective the financial management behaviors. The individual who exhibits an effective financial management behavior will direct his savings to favorable investment instruments in addition to utilizing his income effectively and will take measures against the risks to the future. In this study, financial management behaviors of academicians working in Atatürk, Erzurum Teknik, Erzincan Binali Yıldırım and Bayburt University were measured. In addition, it was investigated whether there is a significant difference between the financial management behaviors and demographic characteristics of academicians. Sampling that 5% significance level was determined from the population was applied with the face-to-face questionnaire and the stratified distribution method. As a result of the analyzes, it was determined that financial management behavior of academicians were highly positive and their investments in private pension and capital market assets were quite low. In addition, a statistically significant difference was found between the behavioral questions that were do you comply with your spending plan or the budget you plan? Do you pay the credit card balance exactly every month? and pay the minimum credit or credit card you use and all demographic characteristics.

*) Doç. Dr. Erzurum Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (e-posta: akadirkaya@erzurum.edu.tr) ORCID ID. orcid.org/ 0000-0001-7789-5461

Keywords: *Financial Literacy, Financial attitude, Ki-Kare, Ataturk University*

JEL Codes: B21, G40

Makale Geliş Tarihi: 28.09.2018

Makale Kabul Tarihi: 20.06.2019

I.Giriş

İşletmeler açısından önemli bir yeri olan finansal yönetim, günümüzde işsizlikteki artış, günlük yaşam aktivitelerine ait ödemeler, karşılaşılabilecek riskleri azaltmak için sigorta satın alma, yatırım yapma vb. harcamalarla birlikte bilgi teknolojilerinin artmasıyla satın alma ve yatırım kaynaklarının çeşitlenmesi bireyler için de finansal yönetimi önemli kılmaktadır. Bireyler için finansal okuryazarlık olarak da ifade edebileceğimiz finansal tutum veya finansal refah, 2000’li yıllar öncesinde bireylerin finansal konulardaki yetenek ve bilgi düzeyi ile ölçülmekteyken çağımızda, bireylerin finansal açıdan kendilerini rahat hissetmeleri ve kaygıya düşmemeleri olarak ele alınmaktadır. Finansal refah kavramı genel olarak ise birey veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerin işsizlik, borçlarını ödeyebilme, yoksulluk gibi risklere karşı kendisini korumuş hissetmesi ve finansal açıdan yeterli ve güvende bulmasıdır (Unal vd. 2015; 39).

Özellikle gelişmekte olan ülkeler için önemli bir ekonomik problem olan yabancı sermayenin ülkeye çekilmesi, ülke içerisinde yeterince tasarrufun olmaması, gerekli fonların ülke içerisinden sağlanamamasından kaynaklanmaktadır. Tasarrufların artırılabilmesi ve ekonomiye aktırılabilmesinde en etkili yöntemlerden birisi, toplumun bütün olarak finansal tutumlarının geliştirilmesidir. Böylece bireyler elde ettikleri gelirlerini daha etkin bir şekilde kullanacakları gibi ülke ekonomisi için de önemli bir fon kaynağı oluşturabileceklerdir.

Bu çalışmanın amacı, toplumsal yapı içerisinde önemli bir bilgi birikimine sahip olan akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarının tespit edilmesi ve finansal yönetim davranışları ile medeni durum, unvan, hizmet süresi, aylık ortalama gelir, aylık ortalama tasarruf ve çalışmaya konu olan üniversite faktörleri arasındaki farklılıkları belirlemektir.

II. Literatür

Falahati ve Paim (2011) cinsiyet açısından finansal refah düzeylerindeki farklılıkları belirlemek amacıyla Malezya’daki kamu ve özel üniversitelerde okuyan üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma yapmışlardır. Rastgele seçilen onbir üniversiteden çok aşamalı tabakalı rastgele örneklem tekniği kullanılarak 350 anket kullanmışlardır. Öğrencilere tasarruf miktarları, finansal durumları, satın alma kabiliyetleri, acil harcamalardan tasarruf etmeleri, parayı yönetebilmeleri ve harcama kabiliyetlerini ölçek sorular yönelmişlerdir. Elde edilen verilerle yapılan analizler sonucunda finansal konularda cinsiyetler arasında farklılıklar olduğunu tespit etmişlerdir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek finansal memnuniyete fakat daha düşük finansal bilgiye sahip olduklarını belirlenmiştir. Ayrıca finansal refahın erkek öğrencilerin

sosyalleşmesinde birinci derecede önemli olduğunu, kız öğrenciler arasında da finansal problemlerin en önemli belirleyici olduğu sonucuna varılmıştır.

Taft vd. (2013) finansal okuryazarlık, finansal refah ve finansal endişeler arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi çalışmışlardır. Hazırlanmış anketin rastgele örneklem yöntemi kullanılarak uygulanmış, elde edilen veriler ile korelasyon, T testi ve regresyon analizleri yapılmıştır. Analizler sonucunda, yaş ve eğitim düzeylerinin finansal okuryazarlık ve finansal refah arasında pozitif bir korelasyon olduğunu, evli ve erkeklerin finansal okuryazarlık düzeylerinin yüksek olduğu, yüksek okuryazarlığın finansal refahı artırdığı ve finansal endişeyi azalttığını tespit etmişlerdir. Ayrıca finansal refahın finansal endişeyi azalttığı sonucuna varılmıştır.

Ng ve Diener (2014) çalışmalarında kişisel refahın post materyalist ihtiyaçların ve finansal memnuniyetin önemini araştırmışlardır. Gallup World Poll anketini kullanarak, finansal memnuniyetin özerklik, sosyal destek ve saygı ile ilgili post materyalist ihtiyaçların, dünya genelinde kişisel refahın farklı bileşenlerinin evrensel belirleyicileri olup olmadığını ve etkilerinin ulusal refah tarafından yönetilip yönetilmediğini araştırmışlardır. Çalışma sonucunda, finansal memnuniyetin yaşam değerlerinin, saygının ise olumlu duyguların en güçlü tahminçisi olduğu ortaya konulmuştur. Finansal memnuniyet ile kişisel refah arasındaki ilişkinin ve post materyalist ihtiyaçlar ile kişisel refah arasındaki ilişkinin zengin ülkelerde, fakir ülkelere göre daha güçlü olduğunu belirtmişlerdir. Dolayısıyla zengin ülkelerin maddi ve psikolojik konulara odaklanmaya devam etmeleri gerektiğini, her iki faktöründe refah için önemli olduğunu bu nedenle göz ardı edilmemesi gerektiğini önermişlerdir.

Theodos vd. (2014) finansal bilgi, finansal davranış ve finansal refahın erkek ve kadınlar arasındaki farklarını incelemek amacıyla Yatırımcı Eğitim Vakfı tarafından ortaya konmuş olan Ulusal Finansal Yeterlilik Araştırmasını kullanmışlardır. Analizlerinde erkeklerin ve kadınların benzer gözlenebilir özelliklere sahip olabilmeleri için eğilim puanları oluşturulmuş ve regresyon modelleri kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda kadınların istihdam, gelir ve eğitimsel gibi konular ve ekonomik meselelerde erkeklere göre daha az bilgili olduklarını ve finansal davranışları ve finansal refah düzeylerinde erkekler ve kadınlar arasında çok az farklılık olduğunu tespit etmişlerdir.

Ünal ve Düger (2015) çalışmalarında akademik personelin finansal davranışlarını tespit etmek ve finansal davranışların finansal gönenç üzerindeki etkilerini araştırmışlardır. Dumlupınar Üniversitesi'nde çalışan akademisyenler arasında seçilen 246 kişilik örnekleme anket uygulanarak analiz için gerekli verileri elde etmişlerdir. Yapılan analizler sonucunda akademik personelin finansal gönenç durumlarından sınırlı düzeyde memnun olduklarını ve finansal davranışlarının finansal gönenç hallerine pozitif yönde etkisinin olduğunu tespit etmişlerdir.

Ünal vd. (2015) akademik personelin finansal refah düzeyini ölçmeyi amaçlamışlardır. Bu amaçla Dumlupınar Üniversitesi'nde çalışan akademik personelden oluşan ana kütlede 246 örnekleme anket uygulanmış, elde edilen verilerle aritmetik ortalama, tekyönlü varyans analizi, Tukey testi ve t testi analizleri kullanılmıştır.

Akademik personelin finansal refah düzeyleri aritmetik ortalamalar ile tespit edilmiş ve demografik özellikler ile arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda akademik personelin finansal refahından sınırlı düzeyde memnuniyet duyduğu, akademisyenlerin finansal refah düzeyleri açısından, yaş ve unvanlarında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Ada (2017) sağlık çalışanlarının kişisel finans ile ilgili tutum ve davranışlarını ölçmek amacıyla Kahramanmaraş'ta incelemelerde bulunmuş, 98 hemşireye uyguladığı anket sonucunda, hemşirelerin sadece gelir seviyelerine ve bireysel finans davranışları ile eğitim durumları arasında bir farklılığın olduğunu tespit etmiştir.

Bireyin finansal tutum ve davranışlarında etkili olan faktörlerden biri de Finansal okuryazarlık boyutudur. Bu bağlama ülkemizde ve dünyada finansal okuryazarlığın bireyin finansal tutum ve davranışları üzerindeki etkilerini inceleyen bir çok araştırma mevcuttur. Biçer ve Altan (2017), üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık davranış ve tutumlarını belirlemek amacıyla Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 170 Sağlık Yönetimi, 85 Ebelik, 80 Hemşirelik Bölümü öğrencileri olmak üzere toplam 335 kişi üzerinde anket yoluyla araştırma yapmışlardır. 245 kadın, 90 erkek olan katılımcıların cinsiyet değişkenine ilişkin bulgularında anlamlı bir farklılık bulunmazken, algı alt boyutu da, finansal eğitim konusunda ders alan öğrencilerin finansal okuryazarlık algıları; eğitim almayanlara göre daha yüksek bulunmuştur.

Şahin ve Barış (2017), Tokat il merkezindeki kamu çalışanlarının finansal okuryazarlık düzeylerinin tasarruf davranışları üzerinde etkili olup olmadığını araştırmak için yaptıkları çalışmada 470 kamu çalışanına anket uygulamıştır. Çalışma sonucu, çalışmaya katılan bireylerin yaş ve hanehalkı aylık geliri gibi demografik özellikleri, temel veya ileri düzey finansal okuryazar olmaları tasarruf davranışları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif etkilere sahip olduğunu göstermektedir. Bu sonuç; kamu çalışanlarının finansal okuryazarlık düzeylerinin yükseldikçe tasarruf yapma ihtimallerinin de artacağı hipotezini doğrular nitelikte çıkmıştır.

Ülkemizde yapılan araştırmaların yanı sıra dünyada da finansal alanlarda bir çok çalışma yapıldığı görülmektedir. 865 Meksikalı lise öğrencisi üzerine yaptıkları araştırmada Arceo-Gómez ve Villagómez, (2017) öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin düşük olduğunu fakat finansal tutumlarının yüksek olduğunu bildirmişlerdir. Hane geliri, öğrenim gördüğü okul türü ve cinsiyet değişkenine göre farklılıkları bulamadıklarını, ancak kadınların erkeklere oranla OECD ölçeğinde biraz daha yüksek puan aldıklarını tespit etmişlerdir.

Tunus'da yapılan bir araştırmada ise Mouna ve Anis, (2017) finansal okuryazarlığın yatırım davranışlarına etkisini araştırmışlardır. İki bölümden oluşan veri toplama aracının ilk bölümü finansal davranışları ikinci bölümü ise finansal okuryazarlığı tespit etmek amacıyla geliştirilmiştir. Veri toplama araçları, hisse senedi piyasalarını ve ticaret merkezlerini ziyaret eden kişilere uygulanmıştır. Araştırma sonucunda düşük finansal okuryazarlık düzeyine sahip kişilerin borsaya yatırım yapma olasılığının düşük olduğunu, yaş, eğitim durumu ve yıllık gelirin de bu durumu etkilediği belirlenmiştir.

Potrich vd., (2015) Güney Brezilya'da finansal okuryazarlık cinsiyetler açısından inceleyerek ve üç boyutta değerlendirmesini yapmıştır. Finansal davranış, tutum ve bilginin kombinasyonu olarak 593 kadın, 398 erkek katılımcıyla yaptığı araştırmada kadınların finansal okuryazarlık düzeylerinin erkeklere oranla daha düşük ve finansal okuryazarlık ile finansal tutum ve davranışın doğrudan ilişkili olduğu sonuçlarına ulaşmışlardır.

Kanmaz (2018) İzmir'de bireysel hisse senedi yatırımcılarının finansal okuryazarlık düzeyinin tespit edilmesi, finansal davranış ve finansal tutumları arasındaki ilişkileri belirlemeye çalışmıştır. Çalışma sonucunda erkeklerin kadınlara oranla daha yüksek finansal okuryazarlık düzeyine sahip oldukları, finansal okur yazarlık düzeyi ile eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılığın bulunduğunu ve finansal okuryazarlık ile finansal davranış ve finansal bilgi ile finansal davranış arasında pozitif bir korelasyon olduğunu tespit etmiştir.

III.Yöntem Ve Uygulama

Bu çalışma akademisyenlerin finansal tutumlarının tespit edilmesi, finansal tutumlar ile unvan, cinsiyet, medeni durum ve aylık ortalama tasarruf tutarı faktörler arasında bir ilişkinin olup olmadığı tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla Atatürk, Erzurum Teknik, Erzincan Binali Yıldırım ve Bayburt Üniversitelerinin il merkezinde yer alan ve döner sermayesi olmayan akademik birimlerinde çalışan akademisyenleri ana kütle olarak ele alınmıştır. Üniversitelerde çalışan akademik personel sayılarının fakültele göre dağılımları, üniversite resmi web sayfasından temin edilmiş ve Tablo 1, 2, 3 ve 4'de sunulmuştur.

Tablo 1. Atatürk Üniversitesi Akademik Personel Sayıları

Akademik Birimler	Profesör	Doçent	Yrd. Doç.Dr.	Arş Gör	Öğr. Gör.	TOPLAM
Eczacılık Fakültesi	5	7	13	12	0	37
Edebiyat Fakültesi	54	17	63	46	5	185
Fen Fakültesi	73	18	17	30	2	140
Güzel Sanatlar Fakültesi	7	12	26	20	8	73
Hemşirelik Fakültesi	8	9	21	16	2	56
Hukuk Fakültesi	0	3	9	35	2	49
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	28	16	25	32	0	101
İlahiyat Fakültesi	34	8	15	18	2	77
İletişim Fakültesi	5	10	5	17	7	44
Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi	49	39	66	84	22	260
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi	5	6	10	18	3	42
Mühendislik Fakültesi	48	28	45	37	3	161
Sağlık Bilimleri Fakültesi	0	2	8	10	4	24
Spor Bilimleri Fakültesi	1	9	7	7	11	35

Su Ürünleri Fakültesi	4	3	4	1	0	12
Turizm Fakültesi		2	6	14	1	23
Veteriner Fakültesi	22	15	21	17	0	75
Ziraat Fakültesi	73	22	19	27	2	143
Yabancı Diller Yüksekokulu	0	0	0	0	41	41
Türk Musikisi Devlet Konservatuarı	1		3	2	4	10
Adalet MYO	0	0	0	0	6	6
Erzurum MYO	5	6	23	1	35	70
Sağlık Hizmetleri MYO	2	1	11	0	12	26
TOPLAM	424	233	417	444	172	1690

Tablo 2. Erzurum Teknik Üniversitesi Akademik Personel Sayıları

Akademik Birimler	Profesör	Doçent	Dr. Öğr. Üyesi	Arş Gör	Öğr. Gör.	TOPLAM
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	5	2	22	22		51
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi		5	7	14		26
Fen Fakültesi	2	3	11	11		27
Edebiyat Fakültesi	2	5	8	11	1	27
Spor Bilimleri Fakültesi			1			1
Yabancı Diller Y.O.					5	5
TOPLAM	9	15	49	58	6	137

Tablo 3. Erzurum Binali Yıldırım Üniversitesi Akademik Personel Sayıları

Akademik Birimler	Profesör	Doçent	Dr. Öğr. Üyesi	Arş Gör	Öğr. Gör.	TOPLAM
Eğitim Fakültesi	6	17	57	36	13	129
Fen Edebiyat Fakültesi	12	13	55	22		102
Hukuk Fakültesi	5	2	15	35		57
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	2	5	16	34	2	59
Mühendislik Fakültesi	4	3	24	38		69
Tıp Fakültesi	14	7	78	30		129
İlahiyat Fakültesi	5	5	16	11	1	38
Eczacılık Fakültesi	1		9	17		27
Diş Hekimliği Fakültesi			5			5
Sağlık Bilimleri Fakültesi	1	2	10	13	7	33
Ali Cavit Çelebioğlu Sivil Havacılık YO:			5	13		18
Beden Eğitimi ve Spor Y.O.			4	3	3	10
Yabancı Diller Y.O.						0
Meslek Yüksekokulu		1	13		35	49

Adalet MYO.					7	7
Sağlık Hizmetleri MYO.			1		13	14
Turizm ve Otelcilik MYO.			3		6	9
TOPLAM	50	55	311	252	83	755

Tablo 4. Bayburt Üniversitesi Akademik Personel Sayıları

Akademik Birimler	Profesör	Doçent	Dr. Öğr. Üyesi	Arş Gör	Öğr. Gör.	TOPLAM
Eğitim Fakültesi	3	2	24	26	1	56
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	1	1	14	30	2	48
Mühendislik Fakültesi	2	5	27	61	2	97
İlahiyat Fakültesi	4	1	13	12	7	37
Sağlık Bilimleri Fakültesi			7	2		9
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	1	1	12	5		19
Uygulamalı Bilimler Y.O.	1		5			6
Beden Eğitimi ve Spor Y.O.			3	1	4	8
Adalet MYO.					3	3
Sağlık Hizmetleri YO.			9		9	18
Sosyal Bilimler MYO.			1		20	21
Teknik Bilimler MYO.					17	18
TOPLAM	12	10	115	137	63	340

Tablo 5. TRA1 Bölgesi Üniversite Akademik Personel Sayıları

Akademik Birimler	Profesör	Doçent	Dr. Öğr. Üyesi	Arş Gör	Öğr. Gör.	TOPLAM
Erzurum Teknik Üniversitesi	9	15	49	58	6	137
Atatürk Üniversitesi	424	233	417	444	172	1690
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	50	55	311	252	87	755
Bayburt Üniversitesi	12	10	115	137	66	340
TOPLAM	495	313	892	891	331	2922

Çalışmaya konu olan TRA1 alt bölgesinde yer alan üniversitelerde çalışan akademisyenlerin sayılarını gösteren Tablo 5 incelendiğinde, Erzurum Teknik Üniversitesinde 137, Atatürk Üniversitesinde 1690, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesinde 755 ve Bayburt Üniversitesinde ise 340 personelin çalışmakta olduğu görülmektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde ana kütle içerisinde yer alan 2922 akademik personelin 495'i profesör, 313'ü doçent, 892'si doktor öğretim üyesi, 891'i araştırma görevlisi ve 331'i ise öğretim görevlisidir.

Anakütle olan 2922 akademisyen için istatistiksel olarak % 1 önem düzeyinde belirlenen örneklem sayısı 536 olarak tespit edilmiştir. Belirlenen örneklem tabakalama yöntemine göre üniversite ve unvanlara göre dağıtılmış ve örneklem sayıları Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Üniversitelere Göre Örneklem Dağılımı

Akademik Birimler	Profesör	Doçent	Dr. Öğr. Üyesi	Arş Gör	Öğr. Gör.	TOPLAM	Yüzde (%)
Erzurum Teknik Üniversitesi	2	3	9	11		25	4,2
Atatürk Üniversitesi	82	45	80	86	33	326	60,7
Erzincan Binali Yıldırım	7	9	44	43	17	120	22,8
Bayburt Üniversitesi	2	2	22	26	13	65	12,2
TOPLAM	93	59	155	166	63	536	100

Belirlenen örneklem sayısı tüm akademik birimlerin personel sayılarına oranlanarak, her bir akademik birimde yapılacak olan anket sayısı tespit edilmiş ve oluşabilecek aksaklıklar için anket sayıları % 10 oranında fazla uygulanmıştır. Belirlenen örneklem içerisinde 93 profesör, 59 doçent, 155 doktor öğretim üyesi, 166 araştırma görevlisi ve 63 öğretim görevlisi bulunmaktadır.

Çalışma için kullanılacak anketin hazırlanmasında Ünal ve Düger’in (2015) çalışmalarından faydalanılmıştır. Anketin finansal yönetim davranışlarını ölçmek için hazırlanmış soruları 5’li likert ölçeğine göre hazırlanmıştır. Anketlerin uygulanmasında Rastgele Örneklem Yöntemi uygulanmıştır. Anketler yüz yüze gerçekleştirilmiş ve katılımcılara anketin amacı ve uygulanması konularında bilgi verildikten sonra anketi doldurmaları istenmiştir. Anket uygulaması sonucunda 536 adet anket doğru ve eksiksiz olarak tamamlanmış ve analize dâhil edilmiştir. Analizler SPSS paket programı ile gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada demografik özellikler bölümü için frekans ve yüzde dağılımları gösteren tanımlayıcı istatistikler hesaplanmıştır. Ayrıca, temel demografik özellikler ile finansal yönetim davranışları arasında bir ilişkinin var olup olmadığı test edilecektir. Yapılan analizlerin ilk aşamasında demografik özelliklere ait frekans ve yüzde verileri tespit edilmiş ve Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Demografik Özelliklere Ait Frekanslar

Demografik Özellikler	Frekans	Yüzde	Demografik Özellikler	Frekans	Yüzde
Erkek	386	64,8	25 yaş ve altı	24	4

Cinsiyet	Kadın	210	35,2		26-33	209	35,1	
	TOPLAM	596	100		34-41	177	29,7	
Unvan	Öğr. Gör.	83	13,9	Yaşınız	42-49	105	17,6	
	Arş.Gör.	171	28,7		50-57	54	9,1	
	Dr.Öğr.Üyesi	172	28,9		58 ve fazla	27	4,5	
	Doçent	72	12,1		TOPLAM	596	100	
	Profesör	98	16,4		Aylık Ortalama tasarrufunuz	1.000 ve altı	144	24,2
	TOPLAM	596	100			1.001 – 2.000	149	25
Medeni Durumunuz	Evli	432	72,5	2.001 – 3.000		103	17,3	
	Bekar	164	27,5	3.001 – 4.000		38	6,4	
	TOPLAM	596	100	4.001 ve üzeri		27	4,5	
Aylık Geliriniz	5.000 ve altı	61	10,2	(Varsa) Tasarruflarınızı Nasıl Değerlendirirsiniz?		Tasarrufum Yok	135	22,7
	5.001 – 6.000	220	36,9		TOPLAM	596	100	
	6.001 – 7.000	113	19		Banka (vadeli)	36	7,2	
	7.001 – 8.000	56	9,4		Banka (vadesiz)	141	28,2	
	8.001 – 10.000	104	17,4		Katılım Bankası	26	5,2	
	10.000 ve üstü	42	7		Altın	89	17,8	
	TOPLAM	596	100		Döviz	27	5,4	
Ekonomik ve Finansal Gelişmeleri Genellikle Hangi Kaynaktan Takip Edersiniz?	Gazete	11	1,9	Tasarruflarınızı Nasıl Değerlendirirsiniz?	Menkul Kıymet Bor.	9	1,8	
	Dergi	6	1,0		Sanal Para	5	1,0	
	Televizyon	49	8,6		Diğer	113	22,6	
	İnternet	280	49,2		Banka (Vdli)/Altın	13	2,6	
	Mobil	12	2,1		Banka(Vdli)/Döviz	5	1,0	
	Diğer	7	1,2		Altın/Döviz	25	5,0	
	Takip Etmem	103	18,1		Banka(Vdli)/Döviz/Altın	11	2,2	
	Gazete/İnt	9	1,5		TOPLAM	500	100,0	
	Gazete/TV	6	1,0		Hizmet Süresi	1-5 Yıl	162	27,2
	TV/İnternet	43	7,5			6-10 Yıl	139	23,3
	İnternet/Mobil	15	2,6			11-15 Yıl	84	14,1
	Gazete/TV/İnt.	12	2,1			16-20 Yıl	91	15,3
	TV/İnt./Mobil	16	2,8			21 ve üzeri	120	20,1
TOPLAM	569	100	TOPLAM	596		100		

Tablo 7 incelendiğinde, ankete katılan akademisyenlerin % 35,2'si kadın, % 64,8'i erkektir. Katılımcıların % 4'ü 25 yaş ve altı, % 35,1'i 26-33, % 29,7'si 34-41, % 17,6'sı 42-49, % 9,1'i 50-57 yaş aralığında ve % 4,5'i ise 58 ve daha fazla yaşta. Katılımcılar içerisinde en yoğun grup 209 kişi ile 26-33 yaş aralığı, en düşük olan grup ise 44 kişi ile 25 yaş ve altıdır. Anketi dolduran akademisyenlerin % 72,5'ü evli iken % 27,5'i bekardır.

Katılımcıların unvan olarak dağılımı ise % 16,4 Öğretim Görevlisi, % 12,1 Araştırma Görevlisi., % 28,9 Doktor Öğretim Üyesi, % 28,7 Doçent ve % 13,9 Profesördür.

Akademik personelin hizmet süresine göre dağılımı incelendiğinde 1-5 yıl arasında çalışanların oranı % 27,2, 6-10 yıl arasında çalışanlar % 23,3, 11-15 yıl arasında çalışanlar % 11,1, 16-20 yıllık hizmete sahip olanlar % 15,3 ve 21 ve üzeri çalışma süresine sahip olanların oranı ise % 20,1 olduğu görülmektedir.

Katılımcılardan aylık geliri 5.000 TL ve altı olanların payı % 10,2, 5001-6000 arasında olanlar % 36,9, 6.000-7.000 aralığında olanlar % 19, 7001-8000 aralığında olanlar % 9,4, 8001-9000 aralığında olanlar % 17,4 ve 10.000 üzeri olanlar ise % 7'lik paya sahiptir. Katılımcılar arasında en yüksek gelire sahip olanlar % 7'lik paya sahip iken, en yüksek yoğunluğa sahip grup % 36,9 ile 5001-6000 aralığında yer alan akademisyenlerden oluşmaktadır.

Aylık ortalama tasarruf tutarları sorulduğunda, katılımcıların % 24,2'si 1.000 ve altı, % 25'i 1001-2000, % 17,3'ü 2001-3000, % 6,4'ü 3001-4000 ve % 4,5'i 4001 ve üzeri tasarrufu olduğunu ifade etmiştir. Katılımcılardan % 22,7'si ise tasarrufunun olmadığını ifade etmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde tasarrufu olduğunu ifade eden % 77,3'lük kesim içerisinde yapılan en yüksek tasarruf miktarı grubu sırasıyla 1001-2000 (% 25), 1.000 ve altı (% 24,2), ve 2001-3000 (%17,3) Türk Lirasıdır.

Tasarrufu olan katılımcılara sorulan, "Tasarruflarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna ise katılımcıların % 7,2'si vadesiz banka mevduatı, % 28,2'si vadeli banka mevduatı, % 5,2'si katılım bankaları, % 17,8'i altın, % 5,4'ü döviz, % 1,8'i menkul kıymet borsası, % 1'i sanal para ve % 22,6'sı ise diğer cevabını vermişlerdir. Ayrıca, % 2,6'sı vadeli banka mevduatı ve altın, % 1'i vadeli banka mevduatı ve döviz, % 5'i altın ve döviz ve % 2,2'si ise vadeli banka mevduatı, altın ve döviz'e yatırım yaptığını ifade etmiştir. Tasarrufların değerlendirilmesinde katılımcıların çoğunlukla risksiz yatırım araçlarını tercih ettikleri, riskli ve menkul kıymet borsalarına yatırımlarının yok denecek kadar düşük oldukları görülmektedir.

"Ekonomik ve finansal gelişmeleri genellikle hangi kaynaktan takip ediyorsunuz?" sorusuna alınan cevaplar ise gazete % 1,9, dergi % 1, televizyon % 8,6, internet % 49,2, mobil uygulamalar % 2,1 ve diğer ise % 1,2 oranındadır, takip etmem diyenlerin oranı ise % 181'dir. Ekonomik ve finansal gelişmeleri birden fazla kaynaktan takip edenlerin oranları ise gazete ve televizyon % 1,5, gazete ve televizyon % 1, televizyon ve internet % 7,5, internet ve mobil uygulama % 2,6, gazete, televizyon ve internet % 2,1 ve televizyon. İnternet ve mobil uygulama % 2,8 şeklindedir. Akademisyenlerin ekonomik ve finansal gelişmeler hakkında bilgiyi genellikle internet (% 49,2) ve televizyondan (% 8,6) elde ettiği söylenebilir.

Akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarını tespit etmek amacıyla hazırlanmış olan ölçekte yer alan on iki soruya verdikleri cevaplara ait frekans ve yüzde bilgileri Tablo 8'de sunulmuştur. Tablo incelendiğinde, Bir ürün veya servis satın alırken karşılaştırmalı alışveriş yapar mısınız? (% 48,5), Faturaları zamanında öder misiniz? (%

69,1), . Her ay kredi kartı bakiyesi tam öder misiniz? (% 53,5) ve Her maaştan birikim için para ayırır mısınız? (% 33,1) sorularına en fazla “Her Zaman” cevabı verilmiştir.

Tablo 8. Finansal Yönetim Davranış Ölçesi Frekans Sonuçları

Sorular	Asla		Nadiren		Bazen		Sıklıkla		Her Zaman	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
1. Bir ürün veya servis satın alırken karşılaştırmalı alışveriş yapar mısınız?	24	4,0	31	5,2	24	4,0	228	38,3	289	48,5
2. Faturaları zamanında öder misiniz?	18	3,0	10	1,7	13	2,2	143	24,0	412	69,1
3. Aylık masraflarınızı yazılı ya da elektronik kaydını tutar mısınız?	88	14,8	156	26,2	104	17,4	140	23,5	108	18,1
4. Harcama planınıza ya da planladığımız bütçeye uyar mısınız?	37	6,2	69	11,6	151	25,3	212	35,6	127	21,3
5. Her ay kredi kartı bakiyesi tam öder misiniz?	32	5,4	42	7,0	74	12,4	129	21,6	319	53,5
6. Kullandığımız kredi kartlarında en üst limite ulaştığımız olur mu?	216	36,2	204	34,2	106	17,8	44	7,4	26	4,4
7. Kullandığımız kredinin ya da kredi kartının minimum ödemesini mi yaparsınız?	300	50,3	90	15,1	43	7,2	80	13,4	83	13,9
8. Aylık bütçeniz yetmediğinde ek kredi ne sıklıkla kullanırsınız?	282	47,3	108	18,1	68	11,4	96	16,1	42	7,0
9. Her maaştan birikim için para ayırır mısınız?	81	13,6	88	14,8	135	22,7	195	32,7	197	33,1
10. Uzun vadeli hedefler (araba, ev almak ya da eğitim) için birikim yapar mısınız?	57	9,6	73	12,2	100	16,8	245	41,1	121	20,3
11. Özel bireysel emeklilik için ödeme yapar mısınız?	187	31,4	121	20,3	38	6,4	124	20,8	126	21,1
12. Yatırım fonu, hisse senedi ya da tahvil alımı yapar mısınız?	383	64,3	124	20,8	37	6,2	29	4,9	23	3,9

Kullandığımız kredi kartlarında en üst limite ulaştığımız olur mu? (% 36,2), Kullandığımız kredinin ya da kredi kartının minimum ödemesini mi yaparsınız? (% 50,3), Aylık bütçeniz yetmediğinde ek kredi ne sıklıkla kullanırsınız? (% 47,3), Özel bireysel

emeklilik için ödeme yapar mısınız? (% 31,4) ve Yatırım fonu, hisse senedi ya da tahvil alımı yapar mısınız? (% 64,3) sorularına en fazla verilen cevap “Asla” olmuştur.

Aylık masraflarınızı yazılı ya da elektronik kaydını tutar mısınız? sorusuna en fazla % 26,2 ile “Nadiren”, Harcama planınıza ya da planladığımız bütçeye uyar mısınız? (% 35,6) ve Uzun vadeli hedefler (araba, ev almak ya da eğitim) için birikim yapar mısınız? (41,1) sorularına en fazla ile “Sıklıkla” cevabı verilmiştir.

Finansal yönetim davranışları genel olarak değerlendirildiğinde, akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarının yüksek düzeyde olumlu olduğu, fakat bireysel emeklilik ve sermaye piyasası yatırımı yapmadıkları görülmektedir. Bireysel emeklilik ve sermaye piyasalarına yatırım yapılmamasının sebebinin bu yatırım araçlarının yeterince bilinmemesinden kaynaklandığı ifade edilebilir.

Finansal yönetim davranışları ile demografik özellikler arasında farklılığın tespit edilebilmesi için öncelikli olarak finansal yönetim davranışı ölçeğinde bulunan on iki soruya ait verilerin normal dağılıma uyup uymadıklarının test edilmesi gerekmektedir. Yapılan normallik testi sonuçları Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Normallik Testi Sonuçları

Soru	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	İstatistik	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık	İstatistik	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık
1	0,281	576	0,000	0,709	576	0,000
2	0,394	576	0,000	0,558	576	0,000
3	0,19	576	0,000	0,894	576	0,000
4	0,229	576	0,000	0,888	576	0,000
5	0,315	576	0,000	0,739	576	0,000
6	0,24	576	0,000	0,836	576	0,000
7	0,305	576	0,000	0,756	576	0,000
8	0,284	576	0,000	0,787	576	0,000
9	0,222	576	0,000	0,895	576	0,000
10	0,271	576	0,000	0,865	576	0,000
11	0,214	576	0,000	0,827	576	0,000
12	0,374	576	0,000	0,639	576	0,000

Tablo 9 incelendiğinde, H_0 hipotezi olan verilerin normal dağılıma uymadığı hipotezinin istatistiksel olarak % 1 önem düzeyinde kabul edildiği, dolayısıyla finansal yönetim davranışı ölçeği sorularının normal dağılıma uymadığı belirlenmiştir. Verilerin normal dağılıma uymaması sebebiyle, ilgili değişken ile demografik özellikler arasında

yapılacak olan farklılık analizlerinde parametrik olmayan istatistik tekniklerinden Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi kullanılacaktır.

Akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarına verdikleri cevaplar ile medeni durumları arasında bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Medeni Durum ile Finansal Yönetim Davranışı Farklılık Analizi Sonuçları

Sorular	Gözlem Sayısı	Ki-Kare İstatistiği	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık
4	596	6,337	2	0,042
5	596	9,559	2	0,008
6	596	8,520	2	0,014
7	596	19,650	2	0,000
8	596	6,667	2	0,036
10	596	6,596	2	0,037

Tablo 10 incelendiğinde, finansal yönetim davranışı ölçeğinden yer alan 4, 5, 6, 7, 8 ve 10 numaralı sorular ile medeni durum arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarına verdikleri cevaplar ile akademik unvanları arasında bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 11. Unvan ile Finansal Yönetim Davranışı Farklılık Analizi Sonuçları

Sorular	Gözlem Sayısı	Ki-Kare İstatistiği	Serbestlik	Anlamlılık
2	596	9,793	4	0,044
4	596	24,378	4	0,000
5	596	13,817	4	0,008
6	596	10,320	4	0,035
7	596	25,690	4	0,000
8	596	17,681	4	0,001
9	596	12,191	4	0,016

Tablo 11 incelendiğinde, finansal yönetim davranışı ölçeğinden yer alan 2, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 numaralı sorular ile akademik unvanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarına verdikleri cevaplar ile hizmet süreleri arasında bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12. Hizmet Süresi ile Finansal Yönetim Davranışı Farklılık Analizi Sonuçları

Sorular	Gözlem	Ki-Kare	Serbestlik	Anlamlılık
4	596	11,135	4	0,025
5	596	15,649	4	0,004
6	596	22,709	4	0,000
7	596	35,408	4	0,000

Tablo 12 incelendiğinde, finansal yönetim davranışı ölçeğinden yer alan 4, 5, 6 ve 7 numaralı sorular ile hizmet süreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarına verdikleri cevaplar ile akademisyenlerin aylık gelirleri arasında bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 13’de sunulmuştur.

Tablo 13. Aylık Gelir ile Finansal Yönetim Davranışı Farklılık Analizi Sonuçları

Sorular	Gözlem Sayısı	Ki-Kare İstatistiği	Serbestlik	Anlamlılık
2	596	11,690	5	0,039
4	596	19,728	5	0,001
5	596	16,315	5	0,000
6	596	14,915	5	0,011
7	596	29,323	5	0,000
8	596	33,724	5	0,000
9	596	15,071	5	0,010

Tablo 13 incelendiğinde, finansal yönetim davranışı ölçeğinden yer alan 2, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 numaralı sorular ile medeni durum arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarına verdikleri cevaplar ile aylık ortalama tasarruf düzeyleri arasında bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 14’de sunulmuştur.

Tablo 14. Aylık Ortalama Tasarruf ile Finansal Yönetim Davranışı Farklılık Analizi Sonuçları

Sorular	Gözlem Sayısı	Ki-Kare İstatistiği	Serbestlik	Anlamlılık
2	596	12,070	5	0,034
4	596	34,513	5	0,000
5	596	45,910	5	0,000
6	596	30,176	5	0,000
7	596	31,764	5	0,000

8	596	43,238	5	0,000
9	596	183,147	5	0,000
10	596	132,788	5	0,000

Tablo 14 incelendiğinde, finansal yönetim davranışı ölçeğinden yer alan 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 numaralı sorular ile aylık ortalama tasarruflar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarına verdikleri cevaplar ile TRA1 bölgesinde yer alan üniversiteler arasında bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 15’de sunulmuştur.

Tablo 15. Üniteler ile Finansal Yönetim Davranışı Farklılık Analizi Sonuçları

Sorular	Gözlem Sayısı	Ki-Kare İstatistiği	Serbestlik	Anlamlılık
4	596	10,528	3	0,015
6	596	13,929	3	0,003

Tablo 15 incelendiğinde, finansal yönetim davranışı ölçeğinden yer alan 4, ve 6 numaralı sorular ile üniversiteler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

IV.Sonuç

Akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarının tespit edilmesi ve finansal yönetim davranışları ile, medeni durum, unvan, hizmet süresi, aylık ortalama gelir, aylık ortalama tasarruf tutarı ve çalışmaya konu olan üniversite faktörleri arasında bir farklılığın olup olmadığı tespit etmeyi amaçlayan çalışmanın ana kütlesi, TRA1 alt bölgesinde yer alan Atatürk, Erzurum Teknik, Erzincan Binali Yıldırım ve Bayburt Üniversitelerinin il merkezinde yer alan ve döner sermaye geliri bulunmayan akademik birimlerde çalışan akademisyenler olarak belirlenmiştir. Çalışmada katılımcıların demografik özellikleri yanında, finansal yönetim davranışlarını ölçecek 5’li likert ölçekle hazırlanmış 12 adet sorunun yer aldığı anket kullanılmıştır. Analizlerde, hazırlanmış olan anketlerden tam ve eksiksiz olarak doldurulmuş 596 anket verileri kullanılmıştır. Çalışmanın amacına uygun olarak, verilerden demografik özelliklerin yer aldığı bölüme ait frekanslar ve yüzdeler tespit edildikten sonra medeni durum, unvan, hizmet süresi, aylık ortalama gelir, aylık ortalama tasarruf tutarı ve çalışmaya konu olan üniversite faktörleri arasında bir farklılığın olup olmadığı, finansal yönetim davranışı ölçeği sorularının normal dağılıma uymaması sebebiyle nonparametrik yöntemlerden Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi ile tespit edilmiştir.

Ankete katılan akademisyenlerin % 35,2’si kadın, % 64,8’i erkektir. Katılımcıların % 4’ü 25 yaş ve altı, % 35,1’i 26-33, % 29,7’si 34-41, % 17,6’sı 42-49, % 9,1’i 50-57 yaş aralığında ve % 4,5’i ise 58 ve daha fazla yaştaadır.

Anketi dolduran akademisyenlerin % 72,5'ü evli iken % 27,5'i bekârdır.

Katılımcıların unvan olarak dağılımı ise % 16,4 Öğretim Görevlisi, % 12,1 Araştırma Görevlisi., % 28,9 Doktor Öğretim Üyesi, % 28,7 Doçent ve % 13,9 Profesördür.

Akademik personelin hizmet süresine göre dağılımı incelendiğinde 1-5 yıl arasında çalışanların oranı % 27,2, 6-10 yıl arasında çalışanlar % 23,3, 11-15 yıl arasında çalışanlar % 11,1, 16-20 yıllık hizmete sahip olanlar % 15,3 ve 21 ve üzeri çalışma süresine sahip olanların oranı ise % 20,1 olduğu görülmektedir.

Katılımcılardan aylık geliri 5.000 TL ve altı olanların payı % 10,2, 5001-6000 arasında olanlar % 36,9, 6.000-7.000 aralığında olanlar % 19, 7001-8000 aralığında olanlar % 9,4, 8001-9000 aralığında olanlar % 17,4 ve 10.000 üzeri olanlar ise % 7'lik paya sahiptir.

Aylık ortalama tasarruf tutarları incelendiğinde, katılımcıların % 24,2'si 1.000 ve altı, % 25'i 1001-2000, % 17,3'ü 2001-3000, % 6,4'ü 3001-4000 ve % 4,5'i 4001 ve üzeri tasarrufu olduğunu ifade etmiştir. Katılımcılardan % 22,7'si ise tasarrufunun olmadığını ifade etmiştir.

Tasarrufu olan katılımcılara sorulan, "Tasarruflarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna ise katılımcıların % 7,2'si vadesiz banka mevduatı, % 28,2'si vadeli banka mevduatı, % 5,2'si katılım bankaları, % 17,8'i altın, % 5,4'ü döviz, % 1,8'i menkul kıymet borsası, % 1'i sanal para ve % 22,6'sı ise diğer cevabını vermişlerdir. Ayrıca, % 2,6'sı vadeli banka mevduatı ve altın, % 1'i vadeli banka mevduatı ve döviz, % 5'i altın ve döviz ve % 2,2'si ise vadeli banka mevduatı, altın ve döviz'e yatırım yaptığını ifade etmiştir.

"Ekonomik ve finansal gelişmeleri genellikle hangi kaynaktan takip ediyorsunuz?" sorusuna alınan cevaplar ise gazete % 1,9, dergi % 1, televizyon % 8,6, internet % 49,2, mobil uygulamalar % 2,1 ve diğer ise % 1,2 oranındadır, takip etmem diyenlerin oranı ise % 181'dir. Ekonomik ve finansal gelişmeleri birden fazla kaynaktan takip edenlerin oranları ise gazete ve televizyon % 1,5, gazete ve televizyon % 1, televizyon ve internet % 7,5, internet ve mobil uygulama % 2,6, gazete, televizyon ve internet % 2,1 ve televizyon. İnternet ve mobil uygulama % 2,8 şeklindedir. Akademisyenlerin ekonomik ve finansal gelişmeler hakkında bilgiyi genellikle internet (% 49,2) ve televizyondan (% 8,6) elde ettiği söylenebilir.

Akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarını incelendiğinde, Bir ürün veya servis satın alırken karşılaştırmalı alışveriş yapar mısınız? (% 48,5), Faturaları zamanında öder misiniz? (% 69,1), . Her ay kredi kartı bakiyesi tam öder misiniz? (% 53,5) ve Her maaştan birikim için para ayırır mısınız? (% 33,1) sorularına en fazla "Her Zaman" cevabı verilmiştir.

Kullandığınız kredi kartlarında en üst limite ulaştığınız olur mu? (% 36,2), Kullandığınız kredinin ya da kredi kartının minimum ödemesini mi yaparsınız? (% 50,3), Aylık bütçeniz yetmediğinde ek kredi ne sıklıkla kullanırsınız? (% 47,3), Özel bireysel

emeklilik için ödeme yapar mısınız? (% 31,4) ve Yatırım fonu, hisse senedi ya da tahvil alımı yapar mısınız? (% 64,3) sorularına en fazla verilen cevap “Asla” olmuştur.

Aylık masraflarınızı yazılı ya da elektronik kaydını tutar mısınız? sorusuna en fazla % 26,2 ile “Nadiren”, Harcama planınıza ya da planladığınız bütçeye uyar mısınız? (% 35,6) ve Uzun vadeli hedefler (araba, ev almak ya da eğitim) için birikim yapar mısınız? (41,1) sorularına en fazla ile “Sıklıkla” cevabı verilmiştir.

Akademisyenlerin finansal yönetim davranışları ile demografik özellikleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde, 4, 5, 6 ve 7 numaralı sorular için tüm demografik özellikler için farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca üniversiteler arasında bir farklılık olup olmadığı incelendiğinde ise farklılığın sadece 4 ve 6 numaralı sorularda olduğu belirlenmiştir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, akademisyenlerin finansal yönetim davranışlarında yüksek derecede olumlu tutum sergiledikleri tespit edilmiştir. Akademisyenlerin finansal yönetim davranışları içerisinde sadece bireysel emeklilik ve yatırım fonu, hisse senedi, tahvil gibi sermaye piyasası araçlarına yatırım yapmadıkları gözlenmiştir. Bu durum demografik özellikler içerisinde sorulan tasarruflarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz sorusunda da görülmektedir. İlgili soruda Menkul Kıymet Piyasaları cevabını verenlerin oranı % 1,8 olarak tespit edilmiştir. Akademisyenlerin tasarruflarını klasik yatırım araçlarında değerlendirdikleri ve sermaye piyasaları hakkında yeterince bilgiye sahip olmadıklarının bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Bu nedenle akademisyenlerin tasarruf düzeylerini daha fazla artıracak eylemlerin gerçekleştirilmesi ve sermaye piyasaları konularında bilinç düzeylerinin daha da yükseltilmesi yönünde bir takım aktivitelerin gerçekleştirilmesi gerektiği ifade edilebilir.

Kaynaklar

- Ada, Ş. (2017). “Sağlık Çalışanlarının Kişisel Finans İle İlgili Tutum Ve Davranışları: Kahramanmaraş İlinde Bir Araştırma”. *Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi*. 14, 186-198.
- Alkaya, A. ve Yağlı, İ. (2015). “Finansal Okuryazarlık-Finansal Bilgi, Davranış ve Tutum: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İİBF Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 8 (40). 585-599.
- Arceo-Gómez, E. O., ve Villagómez, F. A. (2017). Financial literacy among Mexican high school teenagers. *International Review of Economics Education*, 24, 1-17.
- Biçer, E. B., F. Altan (2016). “Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık İle İlgili Tutum Ve Davranışlarının Değerlendirilmesi”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Calcagno, R. ve Monticone, C. (2015). “Financial Literacy and the Demand for Financial Advice”. *Journal of Banking & Finance*. 50. 363-380.

- Ergün, B., Şahin, A. ve Ergin, E. (2014). "Finansal Okuryazarlık: İşletme Bölümü Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 7 (34). 847-864.
- Falahati, L. ve Paim, L.H. (2011). "Gender Differences In Financial Well-Being Among College Students", *Australian Journal of Basic and Applied Sciences*, 5(9): 1765-1776.
- Gutnu, M.M. ve Cihangir, M. (2015). "Finansal Okuryazarlık: Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Personeli Üzerine Bir Araştırma". *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 3 (10). 415-424.
- Kanmaz, A. (2018). Bireysel Hisse Senedi Yatırımcılarının Finansal Okuryazarlık Düzeyi Üzerine Bir Çalışma : İzmir Örneği. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İzmir: T.C. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Mouna, A., ve Anis, J. (2017). "Financial Literacy in Tunisia: Its Determinants and Its Implications on Investment Behavior". *Research in International Business and Finance*, 39, 568-577.
- Ng, W., ve Diener, E. (2014). "What Matters to The Rich and The Poor? Subjective Well-Being, Financial Satisfaction, and Postmaterialist Needs Across the World". *Journal of Personality and Social Psychology*, 107(2), 326-338.
- Potrich, A. C. G., Vieira, K. M., Coronel, D. A., ve Bender Filho, R. (2015). "Financial Literacy in Southern Brazil: Modeling and Invariance Between Genders". *Journal of Behavioral and Experimental Finance*, 6, 1-12.
- Şahin, M., ve Barış, S. (2017). "Finansal Okuryazarlık ve Tasarruf Davranışları: Kamu Çalışanları Üzerine Bir İnceleme" *Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(2), 77-103.
- Taft, M.K., vd. (2013). "The Relation Between Financial Literacy, Financial Wellbeing and Financial Concerns", *International Journal of Business and Management*, 8(11), 63-75.
- Theodos, B., vd. (2014). "Do Financial Knowledge, Behavior, and Well-Being Differ By Gender?", *Urban Institute*.
- Theodos, B., Kalish, E., McKernan, S.M. & Ratcliffe, C. (2014). "Do Financial Knowledge, Behavior, and Well-Being Differ By Gender?", *Urban Institute*.
- Ünal, S. vd. (2015). "Finansal Refah Hali: Dumlupınar Üniversitesi Akademisyenlerine Yönelik Ampirik bir Araştırma". *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*. 52, (600). 37-45.
- Ünal, S. ve Düger, Y. S. (2015). "Akademik Personelin Finansal Gönence Hâli ile Finansal Davranış Eğilimi Arasındaki İlişkiye Yönelik Ampirik Bir Araştırma". *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 11 (1). 213-226.